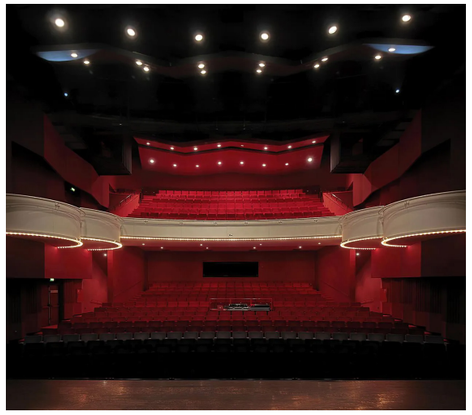
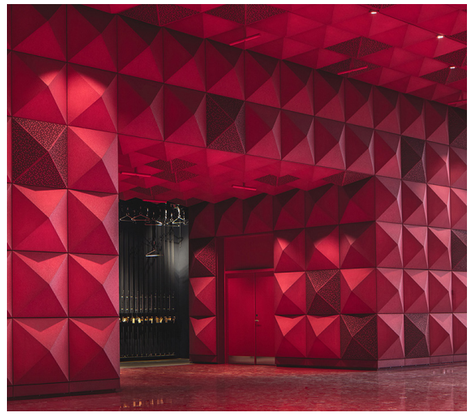

HANZEHUIS

mecanoo Zutphen hanzehof THEATER BIJ de bieb centrum voor de kunsten muzehof 4a 4advies

Hanzehuis, Zutphen - Fasedocument Structuurontwerp - management versie

27.02.2025

Inleiding

Voor u ligt de verkorte versie van het fasedocument van het Schetsontwerp voor het Hanzehuis en de Hanzetuin in Zutphen. Mecanoo architecten heeft dit document opgesteld in opdracht van de gemeente Zutphen in samenwerking met de gebruiker, 4advies en de gemeente. Tijdens werkgroep sessies zijn ontwerpideeën getoetst en de ervaringen, overwegingen en ideeën van de gebruikers (Hanzehof, Muzehof en BIJ de Bieb) en de interne specialisten van de gemeente Zutphen (afdeling Programma/Cultuur, Duurzaamheid, Circulair & Klimaatadaptatie, Stedenbouw, Landschap, Erfgoed, Welstand, Ruimtelijke ordening, Vastgoed & Beheer, MVOI) meegenomen in de planvorming.

Hanzehuis, Zutphen, Nederland

Mecanoo

Multidisciplinair & internationaal

Mecanoo
Mecanoo is in de afgelopen 40 jaar uitgegroeid tot een internationaal gerenommeerd architectenbureau met een unieke portfolio van projecten. Mecanoo richt zich op complexe multifunctionele gebouwen en geïntegreerde stedelijke ontwikkelingen, waarbij architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur en interieurontwerp worden gecombineerd. Voor het ontwikkelen van dit Masterplan hebben wij het perfecte team voor u samengesteld. Een team welke al deze disciplines bevat en met elkaar verbindt tot één integrale visie en een naadloos ontwerpproces, vanaf de definitiefase tot voorbij de oplevering.

Ontwerpfilosofie

people

We geven vorm aan het fysieke en de ervaring. Mecanoo plaatst de gebruikers (people) centraal in het ontwerp...

place

... ondersteund door een uitgebreide kennis van de omgeving en karakteristieke elementen uit de context...

purpose

...alvorens vorm te geven aan een eindconclusie die ongetwijfeld zal veranderen door de tijd heen...

poetry

... wat leidt tot een architectuur die alle zintuigen beroert.

Hanzehuis, Zutphen, Nederland

“Hanzehuis, een ervaring voor iedereen, bestemming en verblijfsplek voor stad en regio”

- Arne Lijbers, Mecanoo

Het nieuwe Hanzehuis

Een mix van functies met ruime openingstijden

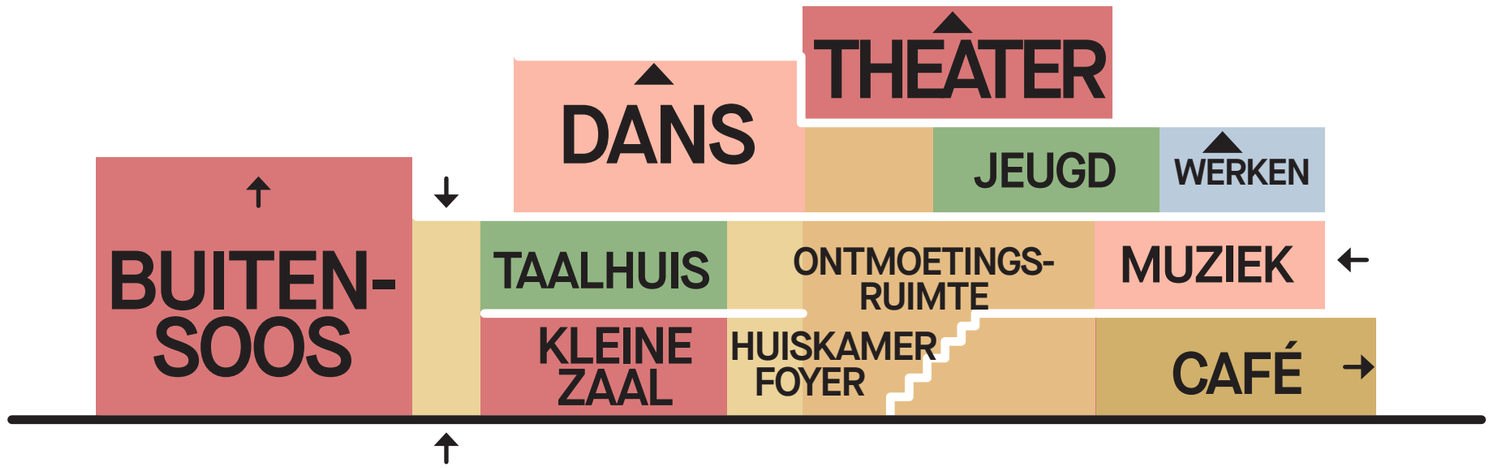
Wanneer je straks naar het Hanzehuis aan de Coehoornsingel gaat, kom je in een vriendelijke parkomgeving met brede straten en veel groen, enkele monumentale panden waaronder de prachtige Buitensociëteit en een eigentijds, aantrekkelijk cultuurgebouw. Daar ga je overdag en 's avonds van alles beleven, je talenten en vaardigheden ontwikkelen, misschien wel je huiswerk maken of met je laptop een fijne werkplek vinden of mensen ontmoeten. Hoogstwaarschijnlijk komen de meesten er vaak met de kinderen, om op het terras bij het park heerlijk te genieten, lekker te lunchen, terwijl de kinderen aan het spelen en schommelen zijn, rennen tussen de kunstwerken of een halfuurtje naar muziekles zijn.
Overal in dat uitnodigende, gezellige gebouw is iets te doen of te ontdekken. De ene avond is er een lustrumconcert van Arcato en na afloop speelt een ensemble op het cafépodium. Soms speelt in de kleine zaal een fanfare of een popband en een andere keer is er een Tegenlicht lezing. De andere keer kom je er om in de werkplaats mee te bouwen aan een decor, of naar het OpLab om een groot koffiezetapparaat voor de toneelvereniging op te knappen. En natuurlijk is er maandelijks veel theater, cabaret, dans en popmuziek. Het is een plek waar je telkens terugkeert om iets nieuws te zien en waar je gezien wilt worden; zowel binnen als buiten het gebouw en dat geldt voor zowel inwoners van gemeente Zutphen als uit de regio.

Mensen moeten in het nieuwe huis zichzelf kunnen zijn, zich kunnen uiten op de podia en/of de voorstellingen en concerten bezoeken, workshops, spreekuren, lezingen en scholingen bijwonen, door de partners aangeboden, waarbij ontmoeting en verbinding met anderen centraal staat.
Het huis wil een plek zijn die uitdaagt om te leren, te maken, te ontmoeten en te genieten. Je komt er niet alleen voor je culturele activiteit, maar je komt wat eerder en je blijft er graag hangen na afloop.

Niets hoeft, alles kan. Gewoon een aantrekkelijke plek die fijn is, die alleen al vanuit de sfeer en inrichting mensen verleidt om er heen te gaan en te verblijven. Het gebouw moet deze 'uitgaanssfeer' uitstralen, gelegen in een parkachtige omgeving, een uitstekende horeca en natuurlijk bruisend van activiteiten. Een buiten(gewoon) verblijf.
Dé plek om te zijn.

Hanzehuis gaat voor de inhoud, die ook in het licht kan staan van ondersteuning voor hen die moeite hebben om bijvoorbeeld de snelle digitalisering van onze samenleving bij te benen.
Maar je kan er ook een zakelijke meeting houden, gebruik maken van een werkplek met uitstekende wifi of gewoon maar er 'zijn'.
Een 'derde plek' om te verblijven, naast thuis, school/werk.
Last but not teast: Hanzehuis is een HUB van waaruit volledige service verzorgd kan worden naar initiatieven in de wijken.

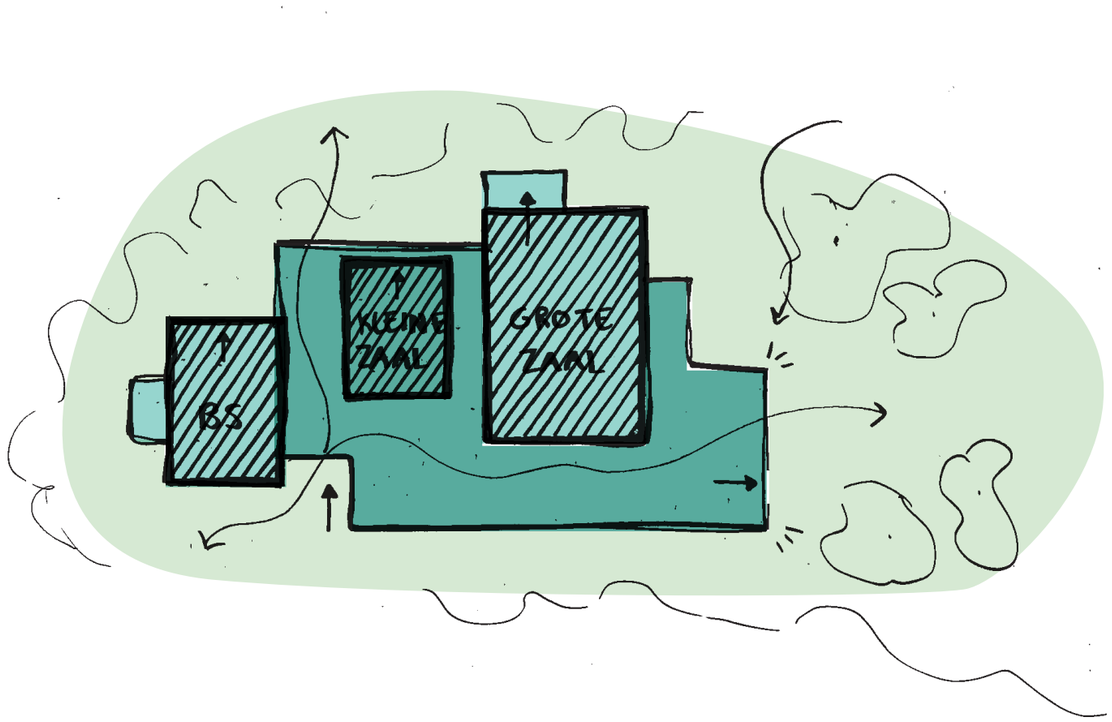
Dat is waar je het voor doet, dat is de ambitie!
Dat is waar je van droomt.

Scope

Renovatie, nieuwbouw, landschap en duurzaamheidsambities

Renovatie, nieuwbouw, landschap

Renovatie Buitensociëteit en Theaterzaal

binnen scope
Verplaatsen van de bar in de buitensociëteit en het aanpassen van de gevels ter plaatse van aansluitingen met de nieuwbouw of gesloopte bestaande bouw. Uitbreiding theaterzaal ter plaatse van regieruimte met 32 stoelen en aanpassingen kelder.

buiten scope
De Buitensociëteit en de grote theaterzaal blijven behouden. Renoveren toiletgroep en verbeteren riolering. Toevoegen terugplaatsen ramen buitensoos waar mogelijk.

Nieuwbouw

binnen scope
Vervangende nieuwbouw tussen de grote zaal en de buitensociëteit over 3 bouwlagen. Toevoegen derde theaterzaal

Landschap

binnen scope
De buitenruimte aangrenzend aan de nieuwbouw, waaronder de terrassen, het buitenpodium en de laad- en loszones

buiten scope
Park - Slingerbos wordt Hanzetuin: vergroenen zone rondom gebouw, vergroten biodiversiteit, aanpassen padenstructuur, vergroten levendigheid

Duurzaamheid

Sociaal
binnen scope
De bestaande buitensociëteit en theaterzaal en nieuwe zaal met herkenbare materialisatie zorgen voor een sterke identiteit, lokale trots en gevoel van eigenaarschap. De alzijdige nieuwbouw is toegankelijk en inclusief.

Biobased
binnen scope: waar mogelijk kiezen we voor biobased bouwmaterialen voor de nieuwbouw, zoals biobased isolatie van Nederlandse bodem, een houten gevel of een gedeeltelijk houten constructie.
buiten scope: volledig houten constructie, volledig biobased

Losmaakbaar en flexibel
binnen scope: Hoge verdiepingsvloeren en grote afstand tussen kolommen maken het gebouw flexibel voor de toekomst.
buiten scope: Door het gebouw uit opeenvolgende lagen op te bouwen, kunnen deze in de toekomst eenvoudig vervangen worden. Prefab gevelpanelen voor snelle bouwtijd kunnen losmaakbaar worden bevestigd.

Lage energievraag
binnen scope: Lage energievraag door goede isolatie en zonwering nieuwbouw. Gedeeltelijke opwekking door zonnepanelen.
buiten scope: Energieneutraal en volledig gasloos.

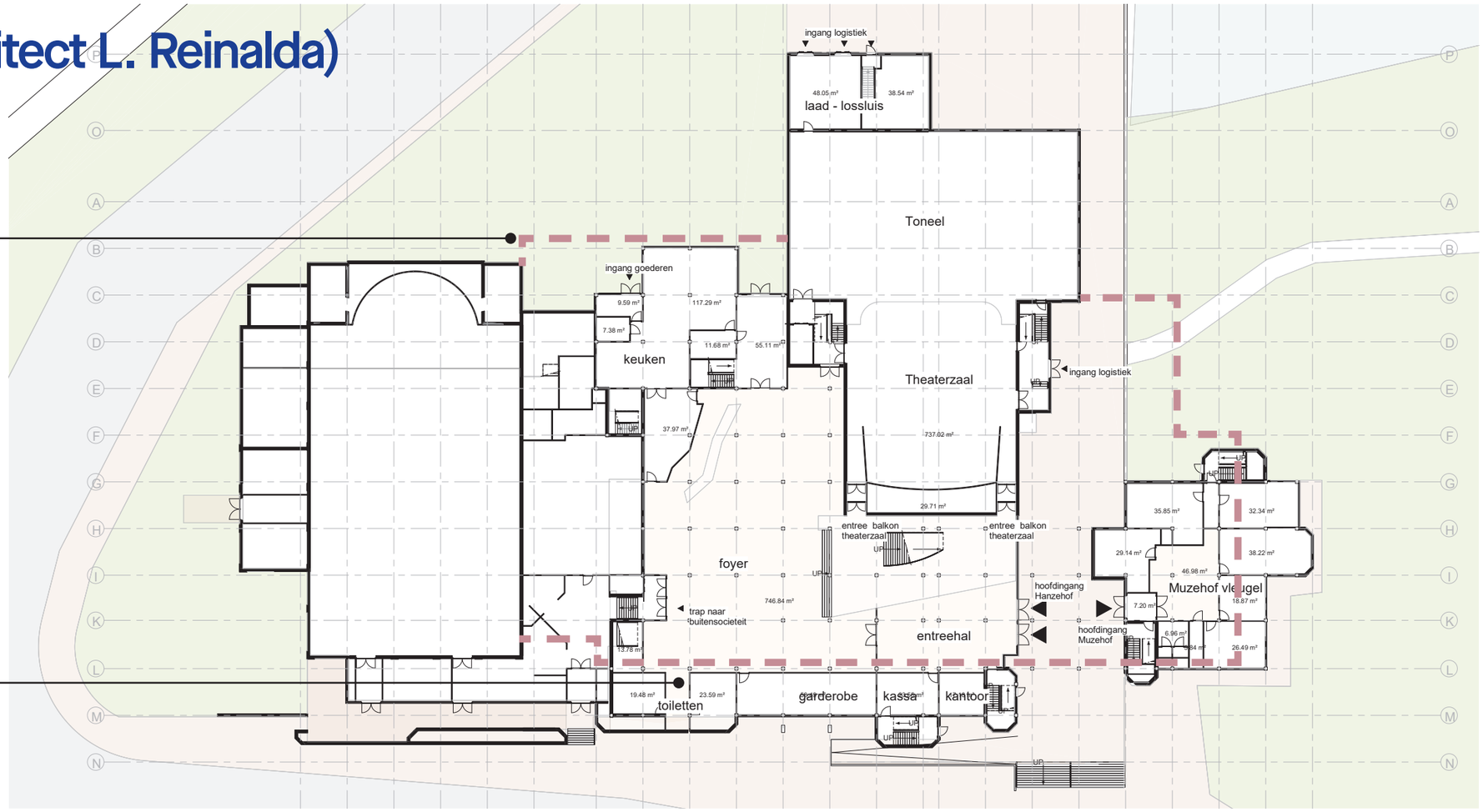
Natuurinclusief & klimaatadaptief
binnen scope: Voorzieningen voor vogels, egels, wormen, bijen en vlinders worden opgenomen in de aangrenzende buitenruimte en gevel van de nieuwbouw om deze (lokale) soorten een veilige haven te bieden.
buiten scope: Regenwater wordt tijdelijk vastgehouden en afgevoerd naar de openbare ruimte. Biodiversiteit park.

Analyse Hanzehof (architect L. Reinalda)

Waarom nieuwbouw?

Nieuwbouw wordt alzijdig

Nieuwe gevellijn zorgt voor meer ruimte aan de Coehoornsingel

Constructie

Geen flexibiliteit door kleine overspanning en lage plafonds. Voor toevoegingen van grote programma onderdelen zoals de kleine zaal en grote theater-/dans en muziekstudio's moet een deel van de constructie worden gesloopt.

Gevel en afwerking, introverte uitstraling

De gevel heeft een gesloten uitstraling, voldoet niet aan de huidige duurzaamheidseisen en het materiaal is verouderd. De ruimtes die langs de gevel geplaatst zijn blokkeren het daglicht in de foyer. De volledige gevel moet worden vervangen.

Niveauverschillen en slechte zichtbaarheid entree

Hoogteverschillen maken het gebouw niet universeel toegankelijk

Kwalitatieve nieuwbouw

Met deze aanpassingen kan er zo weinig behouden worden van het bestaande gebouw dat het vervangen door een duurzame nieuwbouw voor meer kwaliteit, lagere exploitatiekosten en een lager energieverbruik zorgt.

Matrix

Bewuste keuzes maken

Op deze pagina ziet u de projectmatrix. Het maken van een matrix stelt goed de ambities vast van een project en biedt binnen deze belangrijkste ontwerpuitgangspunten verschillende mogelijkheden voor uitwerking, welke samenhangen met verschillende budgetten. De matrix is een tool om scherpe keuzes te maken in het ontwerp in relatie tot budgettering.
Per ingreep kan een keuze worden gemaakt voor het gewenste scenario. Hiermee wordt het ambitieniveau vastgelegd (basis - midden - hoog). In lichtgroen is aangegeven welke scenario's getoond zijn in dit fasedocument. Dit voorkeursscenario is binnen budget.

	Materialisatie en duurzaamheid				
Ingrepen / Ambitieniveau	**Constructie**	**Gevel**	**Afwerking**	**Energie**	**Circulariteit**
BASIS	Staal en beton	Vlakke gevel met houten afwerking	Basis afwerking bijv. Schilderwerk	Geen energetische duurzaamheidseisen	Geen circulaire eisen
PLUS	Hybride: houten kolommen, stalen liggers, betonnen vloeren in ontmoetingsruimte. Kalkzandsteen & beton overige ruimtes.	Zigzag HSB gevel met bijv. aluminium afwerking	Basis afwerking in combinatie met een aantal specials	BENG	Bouwkundige afwerking met donormaterialen. Bijv. Plafond met sloophout.
OPTIMAAL	Hout Stramien 9m	Zigzag HSB gevel met houten afwerking	Biobased afwerking	Energieneutraal en gasloos	Demontabel

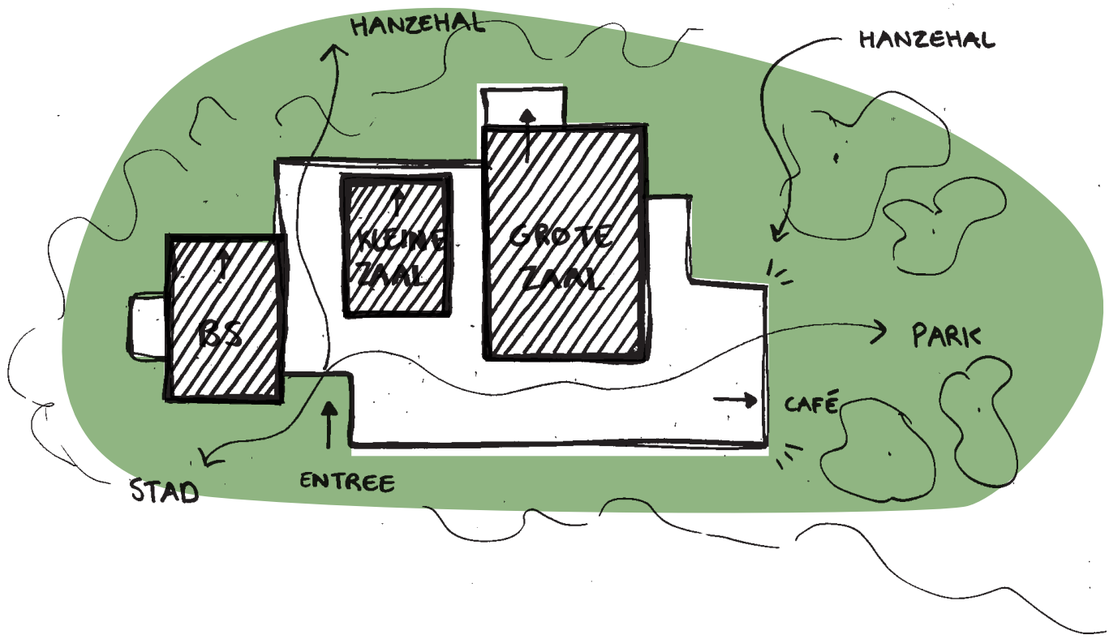
Scenario basis binnen budget

Stedenbouw & landschap

“Een bestemming in een groene omgeving. Het buitenpodium ligt als een amfitheater in het glooiende parklandschap”

Het nieuwe Hanzehuis omringd door groen

Visie stedenbouw/landschap

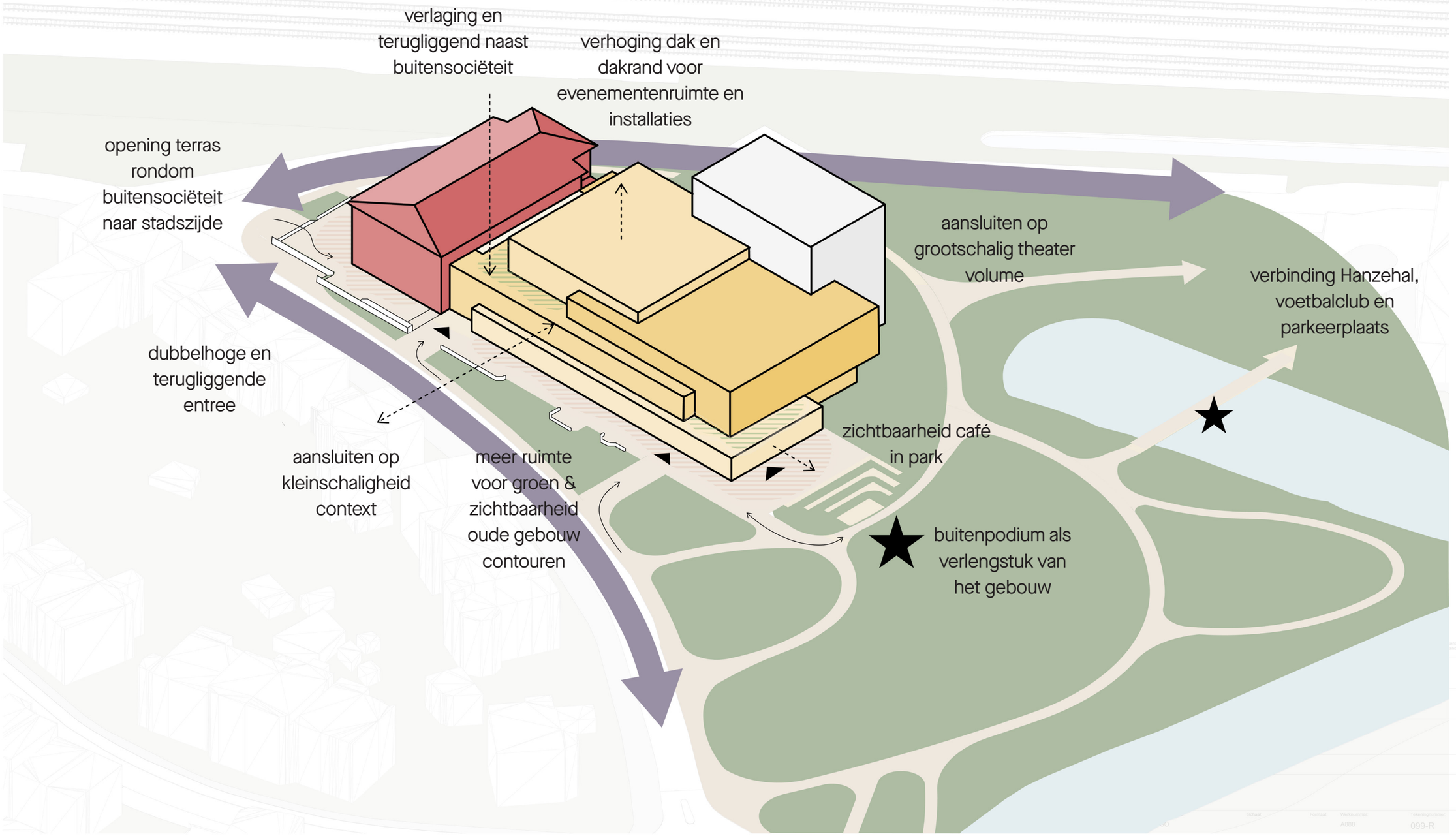

in het park

Het theater komt midden in het park te staan en opent zich alzijdig naar alle kanten.
Het café ligt in het park en is zichtbaar vanaf de Coehoornsingel en de Hanzehal.
Een open verbinding tussen de kleine zaal en de Buitensociëteit geeft de noordzijde een transparant karakter.

De nieuwbouw is context gerelateerd

Visie stedenbouw/landschap

Het Slingerbos verbonden

Visie stedenbouw/landschap

De transformatie van het Hanzehuis biedt kansen om de omringende groenstructuur een kwaliteitsimpuls te geven. Hierbij vormen de historische context van de lunetten en het Slingerbos belangrijke dragers voor de inrichting. De twee overgebleven lunetten aan weerszijde van de Canadezenbrug & Deventerweg kunnen straks weer een parkstructuur maken aan beide zijden van de Canadezenbrug. Op deze plek ligt de kans voor een compact romantisch park. De woningen aan de Coehoornsingel liggen straks in het park. Het Hanzehuis wordt een belangrijke plek van samenkomst in het park aangevuld met mooie wandelpaden, kunstobjecten, speelplekken voor kinderen en grasweides voor een picknick of een buurtfeest. Een impuls voor dit deel van Zutphen.

De Hanzetuin

Visie stedenbouw/landschap

Het westelijk deel van het Slingerbos, binnen dit ontwerpproces met de werktitel Hanzetuin genaamd, is met de aanwezigheid van het Hanzehuis het programmatisch zwaartepunt in het park. De nieuwe padenstructuur zorgt voor een goede verbinding met de omgeving, zoals de Hanzehal en een veiligere wandelroute vanaf de parkeerplaats richting het theater. Ook kunnen in het park gezellige rondjes gewandeld worden. Met een nieuwe brug over de Buitengracht wordt het water en de omringende beplanting veel beter ervaarbaar. In het park zijn op verschillende plekken rustige zitplekjes te vinden, waar je de stadsnatuur op je kan laten inwerken. Rond het Hanzehuis bied terras een fijne plek om een kop koffie te drinken, terwijl de kinderen spelen op het naastgelegen grasveld. Het gebied is multifunctioneel, zo kan het terras worden getransformeerd tot buiten podium en kan de grasweide dienst doen als plek voor een buurtfeest of dienen als verlengstuk van het theater.

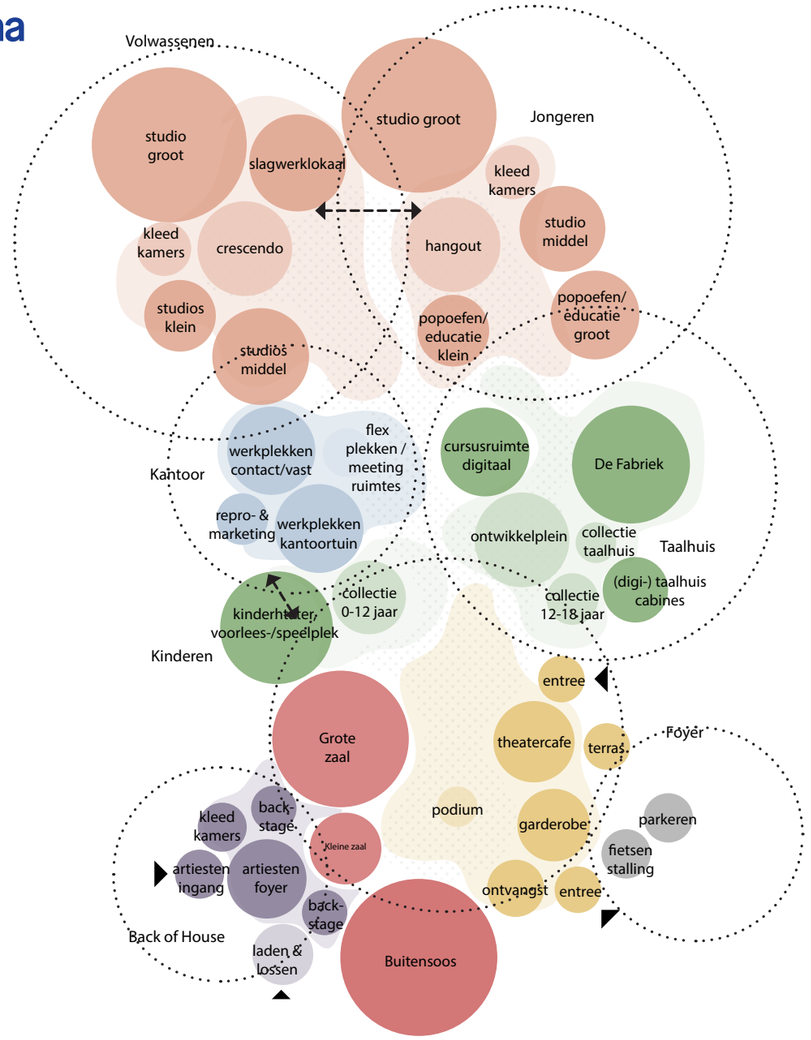
“De voormalige lunetten met buitengrachten worden een beleving rondom het Hanzehuis”

Programma

“Een plek met veel identiteit, toegankelijk en inclusief, professioneel en laagdrempelig. Elke verdieping is een bestemming”

Elk cluster heeft een eigen sterke identiteit

Visie programma

elke verdieping een bestemming

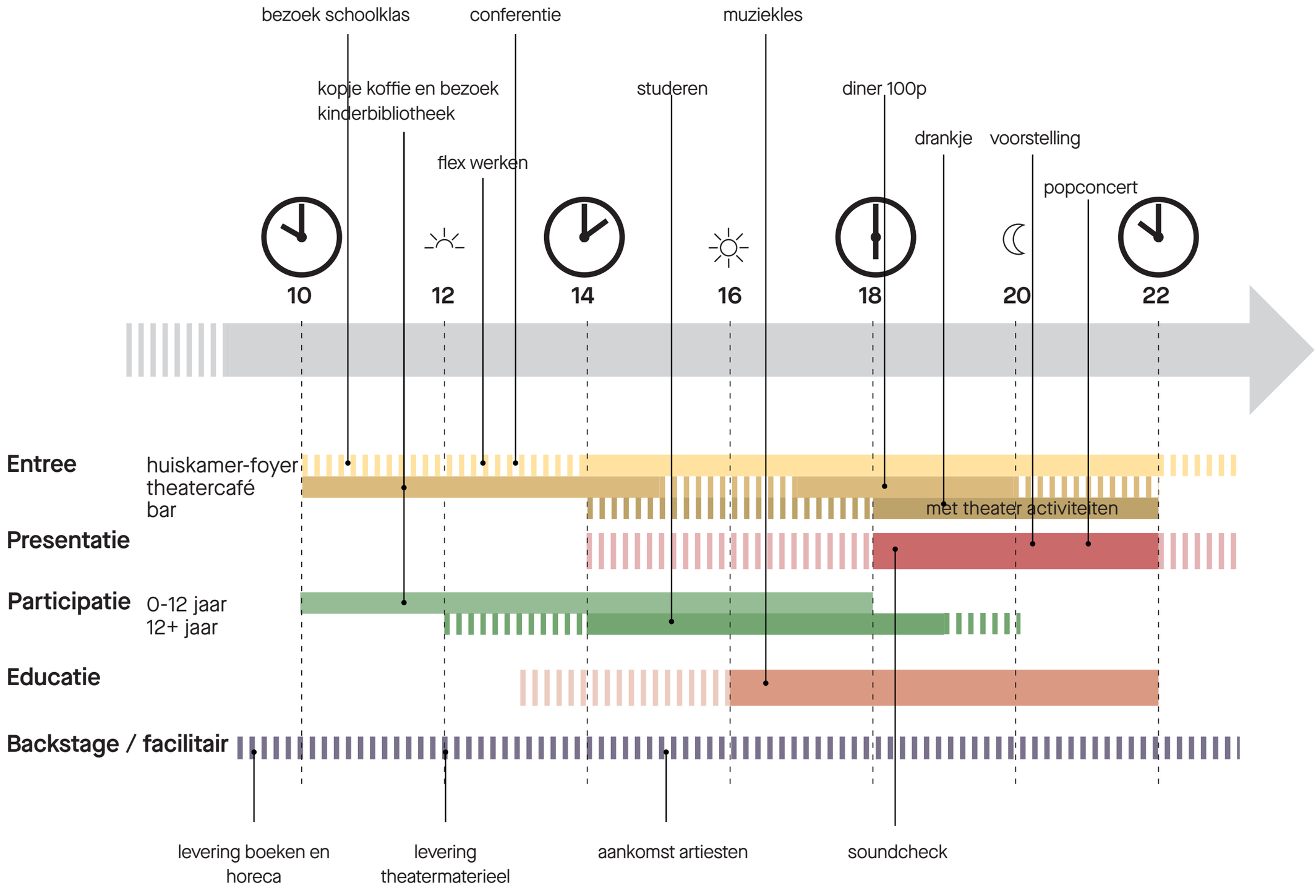
Het programma is geclusterd in zones. Elke zone heeft een eigen sterke identiteit.

Elke verdieping is zo een unieke bestemming.

Dagelijkse activiteiten

Visie programma

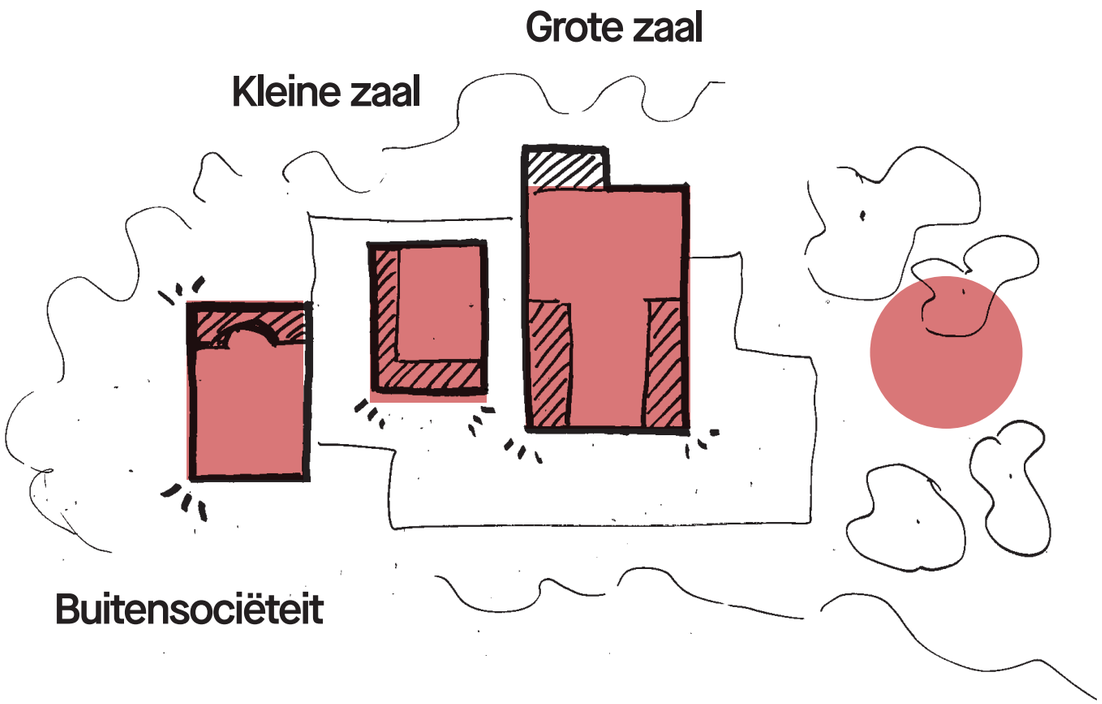

Ontwerp

“Een alzijdig gebouw, omringd door groen, activeert park en omgeving en brengt oud en nieuw samen”

Zalen met identiteit

Ontwerpuitgangspunten

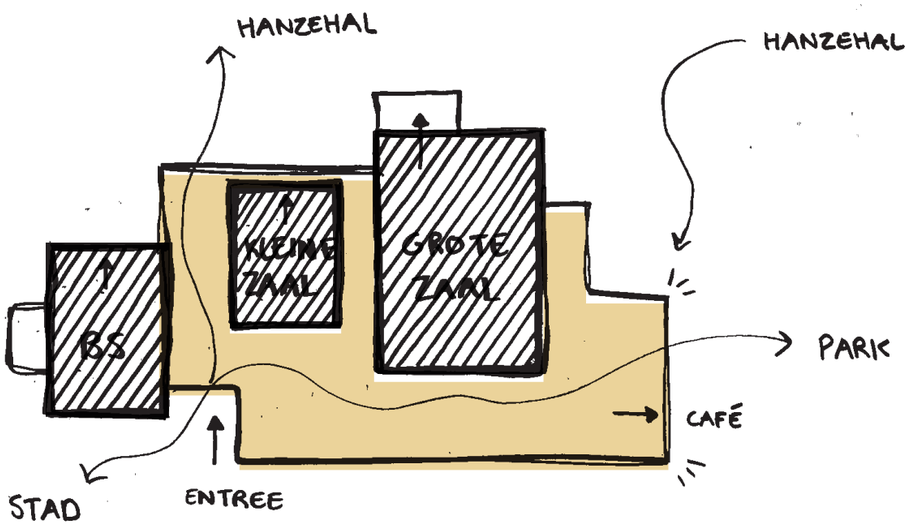
aaneenschakeling van zalen en buitenpodium met identiteit

Elke zaal krijgt een eigen opvallende identiteit, voortbordurend op het uitgesproken karakter van de bestaande buitensociëteit. In de impressie rechts is de afwerking van de kleine zaal (blauw) en de grote zaal (rood) te zien. In de volumes van van de zalen worden ondersteunende functies opgenomen zodat de ruimte eromheen maximaal flexibel kan worden benut.

Alzijdig

Ontwerpuitgangspunten

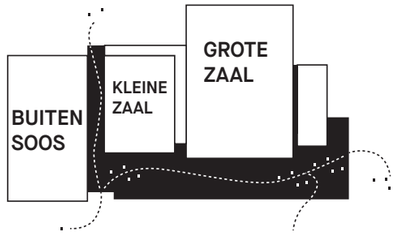

alzijdig

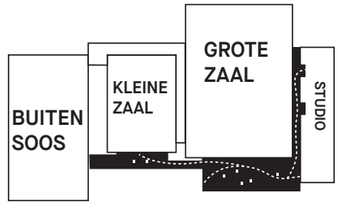
brengt de nieuwbouw oud en nieuw samen, Voortbordurend op de verspringende theaterzalen

Een verbindende straat

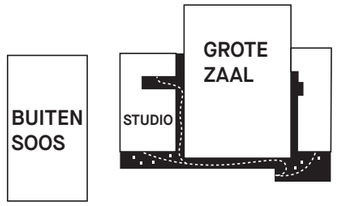
Ontwerpuitgangspunten

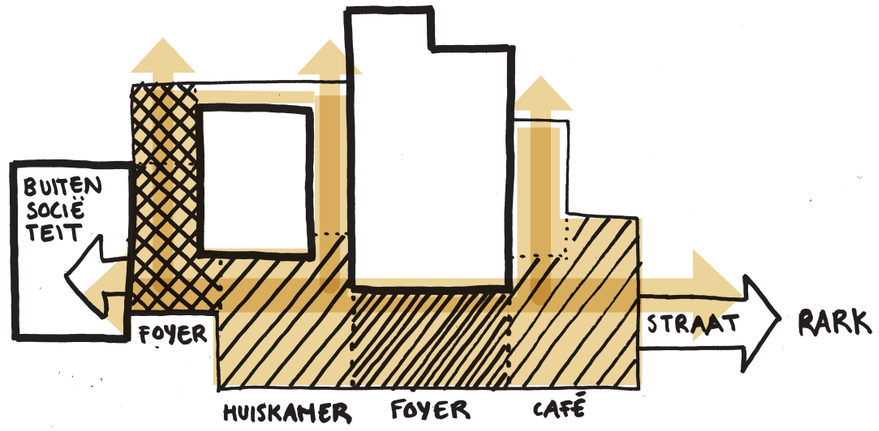
straat begane grond

straat eerste verdieping

straat tweede verdieping

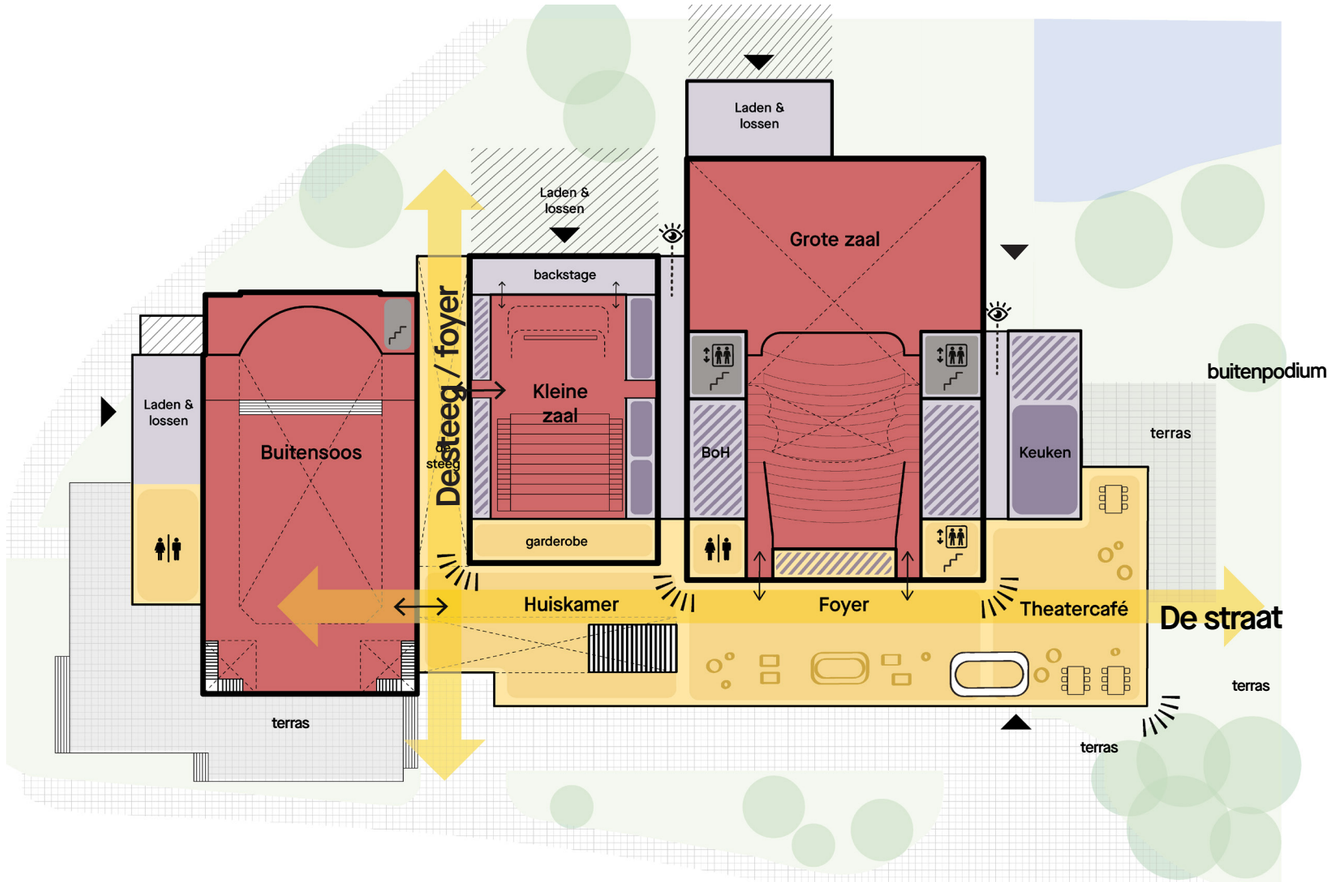
de straat - verbinding - oriëntatie - flexibele tussenruimte

Op elke verdieping maakt de ontmoetingsruimte in de vorm van een straat de verbinding tussen de buitensociëteit en het park. De straat zorgt voor een heldere oriëntatie en bestaat op elke verdieping uit verschillende zones met verschillende afmetingen en uitstralingen. Deze flexibele tussenruimte heeft op elke verdieping een andere maat. Dwarsverbindingen maken het gebouw alzijdig.

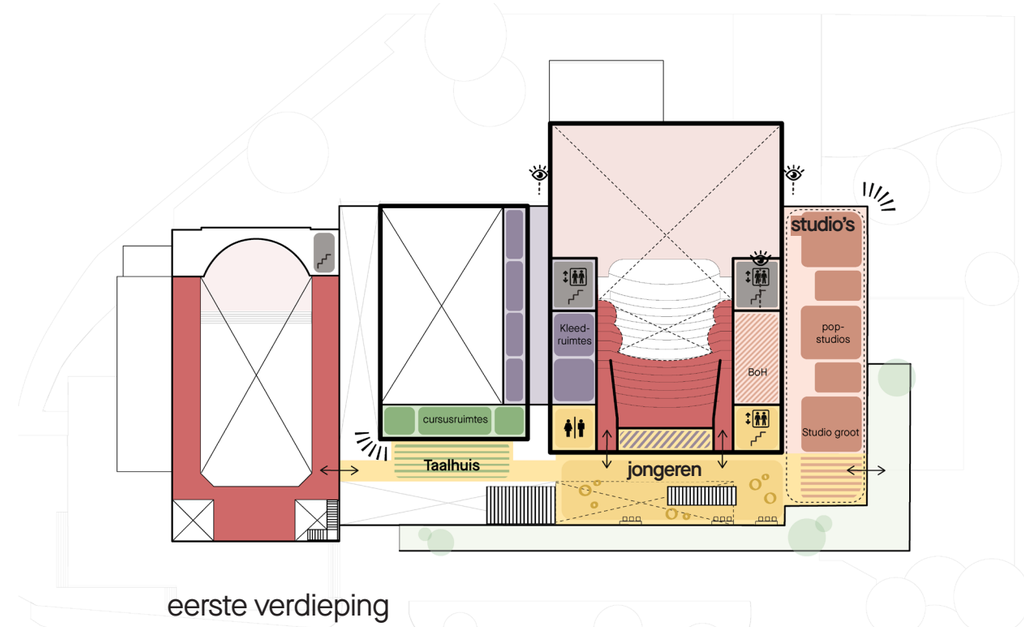

Concept plattegronden

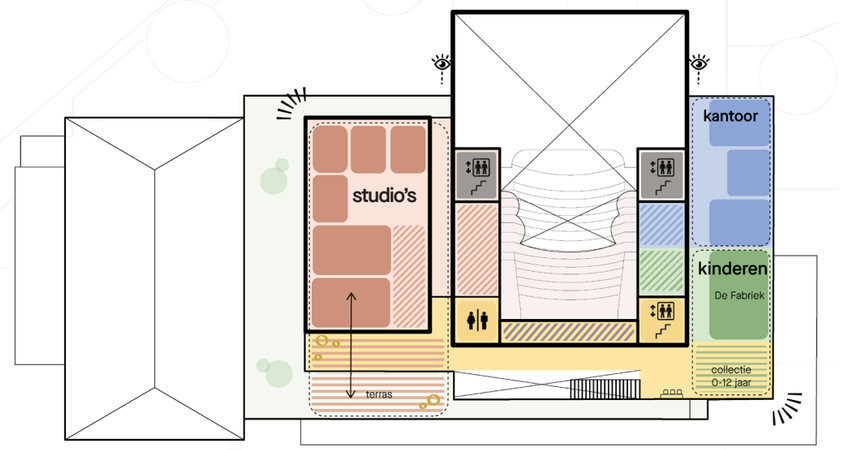
Begane grond

begane grond

eerste verdieping

tweede verdieping

Materialisatie

Een natuurlijke basis, zalen en meubels met identiteit

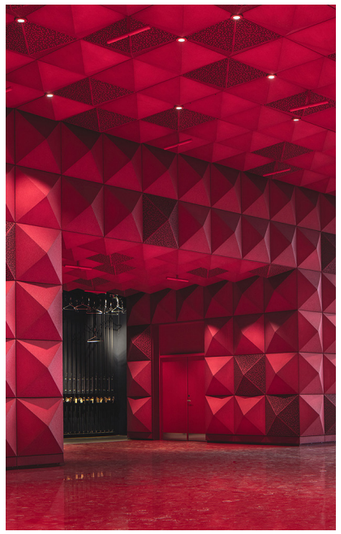
prettige akoestiek

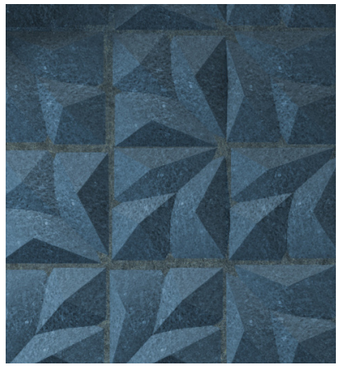

texturen

identiteit

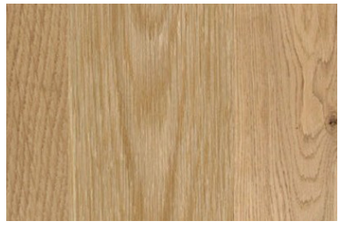

groen

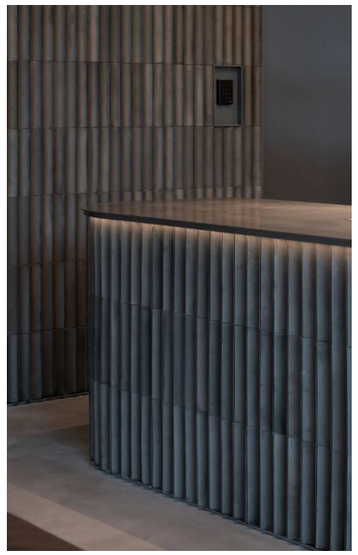

tactiele plafonds en houten afwerkingen

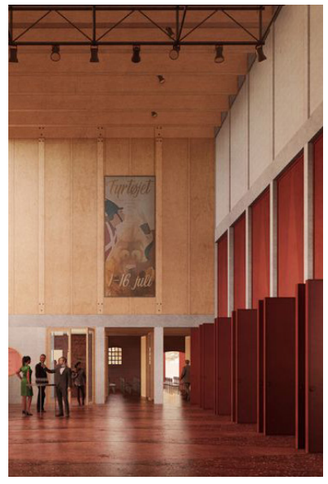

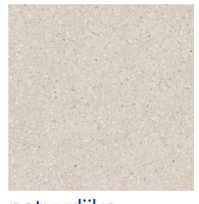

barren met textuur

hout

natuurlijke tinten en materialen

Plattegrond

Begane grond

halfverharding

halfverharding

Laden & lossen

Artiesten ingang

Laad- en losruimte 47 m²

berging 37 m²

gordijnlijn

Entree

bestaand half-verdiepte kelderbak slopen

installatie verplaatsen naar dak nieuwbouw

Artiesteningang Laden & lossen Levering boeken

Backstage 64 m²

leveringen & afval

achteromloop 28 m²

gordijnlijn

scherm

installaties 23 m²

toneel 125 m²

P +1800

Laden & lossen

Laad- en losruimte 24 m²

Berginger 15 m²

23 m² Decoropslag **H02**

F01 speelvoer 151 m²

P +0

E01 Containerberging 19 m²

Kleedkamer serviceteam

C11 10 m²

E05 Berging buitenpodium 24 m²

9 m² Bar in nis **F03**

583 zitplaatsen

incl. 74 uitneembare zitplaatsen

incl. 32 nieuwe zitplaatsen t.p.v. regieruimte

incl. 179 zitplaatsen balkon

18 m² Decoropslag **H02**

E04 Schoonmaakkasten/-magazijnen 10 m²

P -250

E04 Schoonmaakkasten/-magazijnen 10 m²

C09 Koel- en vriescellen 20 m²

berging 48 m²

F01 tribune 113 m²

Toiletten integraal toegankelijk 5 m²

C10 Magazijnen, emballage 29 m²

C08 Bereidings- en spoelkeuken 72 m²

toiletten 26 m²

E03 Berginger 24 m²

21 m² Berging bar, emballage **F04**

C04 Opslag ontmoetingsruimte 12 m²

C12 Toiletten 12 m²

zaal 534 m²

P +750

C12 Toiletten 49 m²

P -390

voormalig regieruimte

P -390

toiletten 26 m²

C07 Garderobe bewaakt/onbewaakt 77 m²

C04 Opslag ontmoetingsruimte 33 m²

Terras theatercafé met aangrenzend buitenpodium

Zij-entree Buitensoos

Woonkamer

Foyer

Theatercafe

C01 Ontmoetingsruimte 670 m²

C01 Ontmoetingsruimte 247 m²

C05 Entree 51 m²

bar & embalage

C06 Ontvangstplek 12 m²

C05 Entree 13 m²

bestrating

halfverharding

bestaande aanbouw slopen techniek en opslag verplaatsen naar berging buitensoos

doorlopende bestrating van binnen naar buiten

Terras Buitensoos

t.b.v. uitloop evenementen buitensoos

Hoofdentree

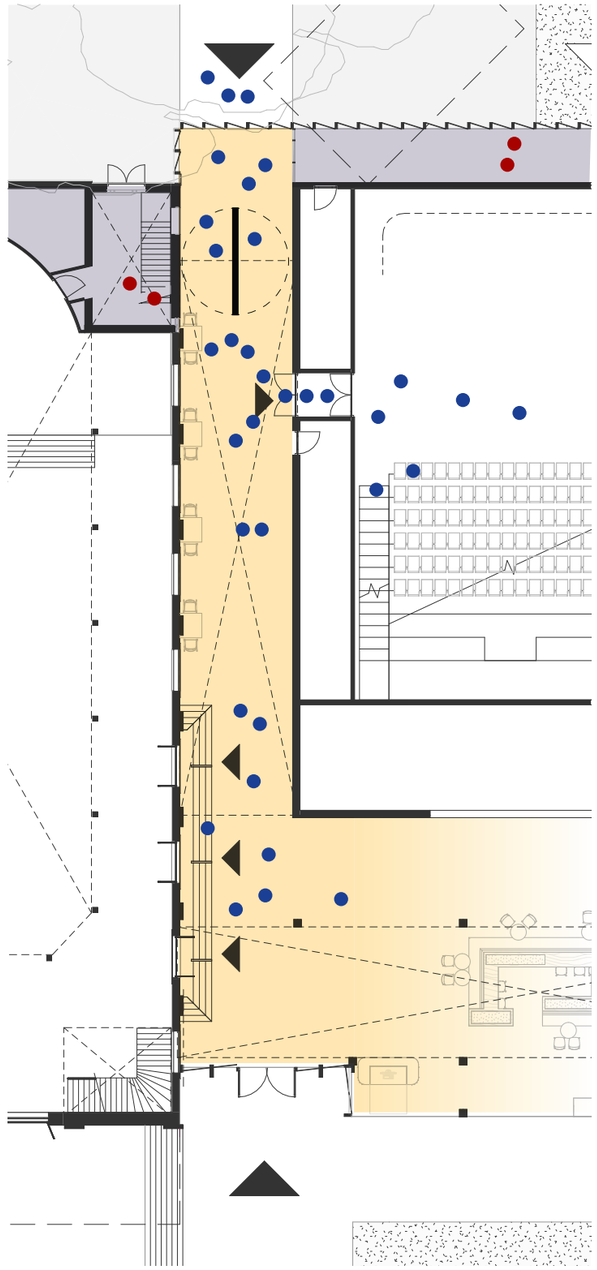
oorpsronkelijke gevellijn af te lezen in landschapsontwerp

bestrating

halfverharding

Entree

De Steeg

Doorgang

De Steeg kan worden ingezet als doorgang, waardoor een extra entree aan de noordzijde ontstaat. Wanneer de Steeg is afgesloten zijn de backstage faciliteiten op de begane grond met elkaar verbonden.

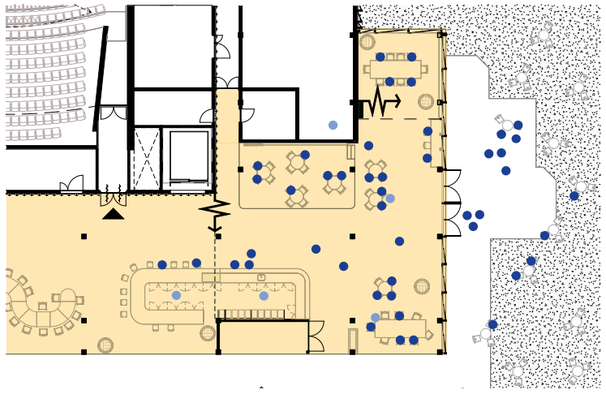
Theatercafé

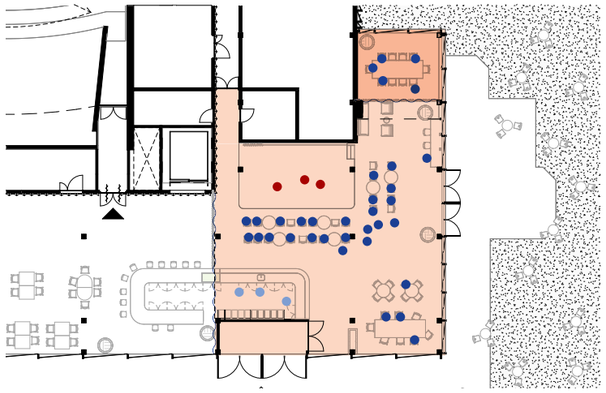
Begane grond

Links: Overdag: theatercafe als verlengde van de foyer

Midden: Evenement: evenement op cafépodium

Rechts: Sfeer impressie identiteit café

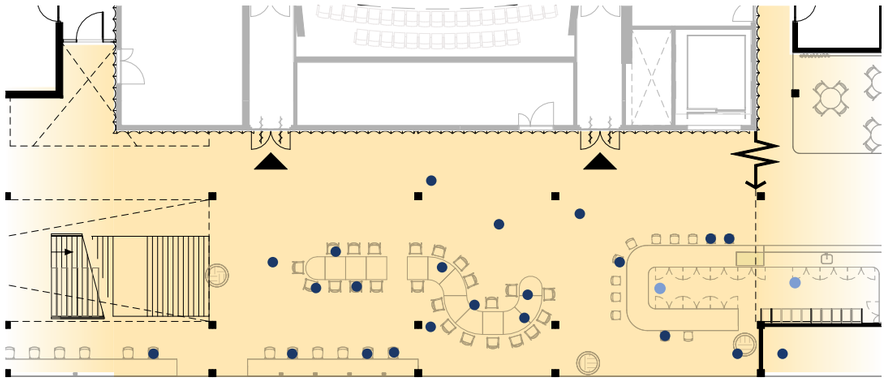

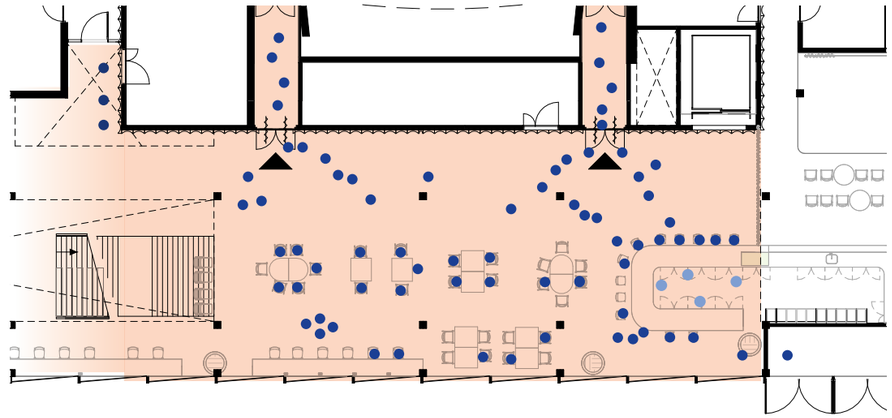
Foyer grote zaal

Begane grond

Links: Overdag: Ruimte als ontmoetingsruimte met lounge-, werk- en studieplekken

Rechts: Evenement: Ruimte als foyer voor, tijdens en na een voorstelling

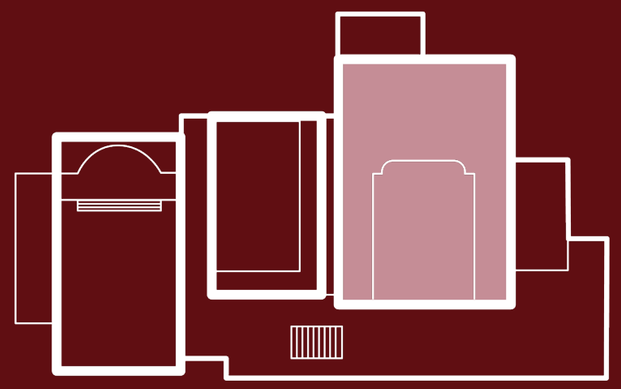
Grote zaal

583 zitplaatsen

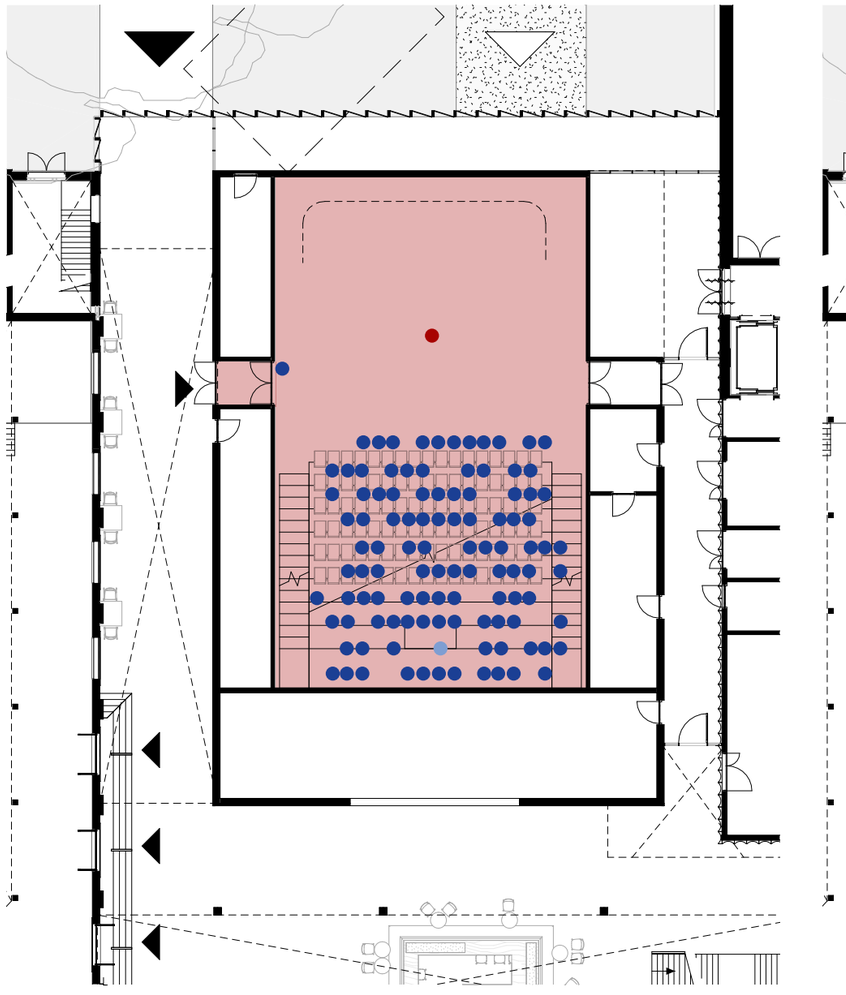
32 nieuwe zitplaatsen ter plaatse van
oude regieruimte

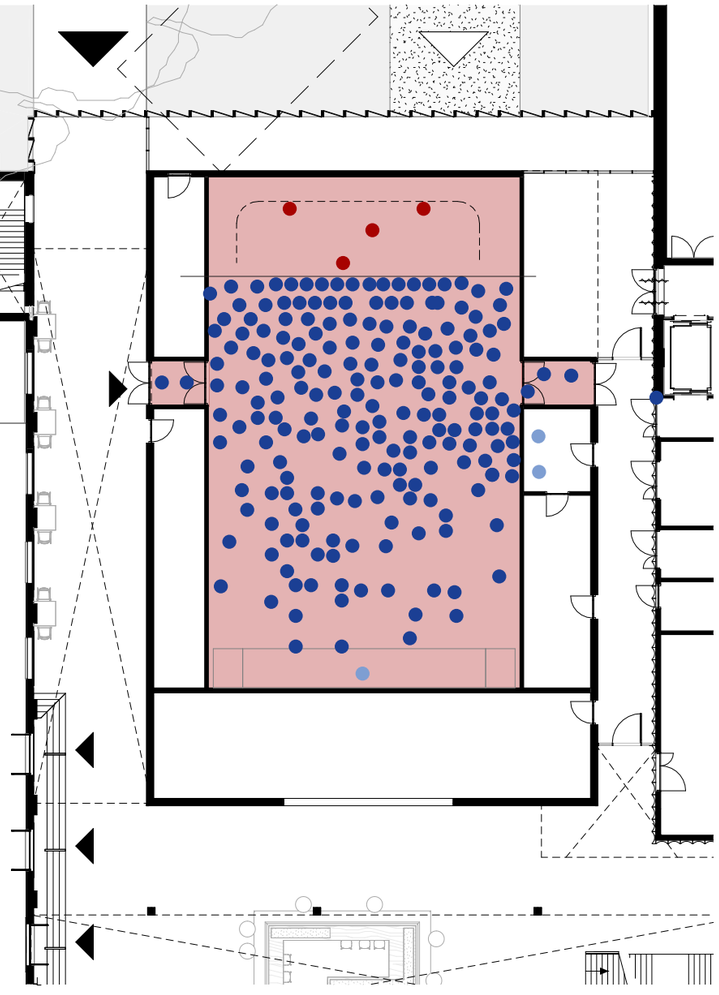

Kleine zaal

Met tribune

De Kleine Zaal biedt plaats aan 176 zitplaatsen op een telescopisch uitschuifbare tribune

Zonder tribune

Met de tribune ingeschoven is de zaal geschikt voor popvoorstellingen en kan deze tevens dienen als kleedruimte voor orkesten in de Buitensociëteit, als uitserveerkeuken voor evenementen, etc.

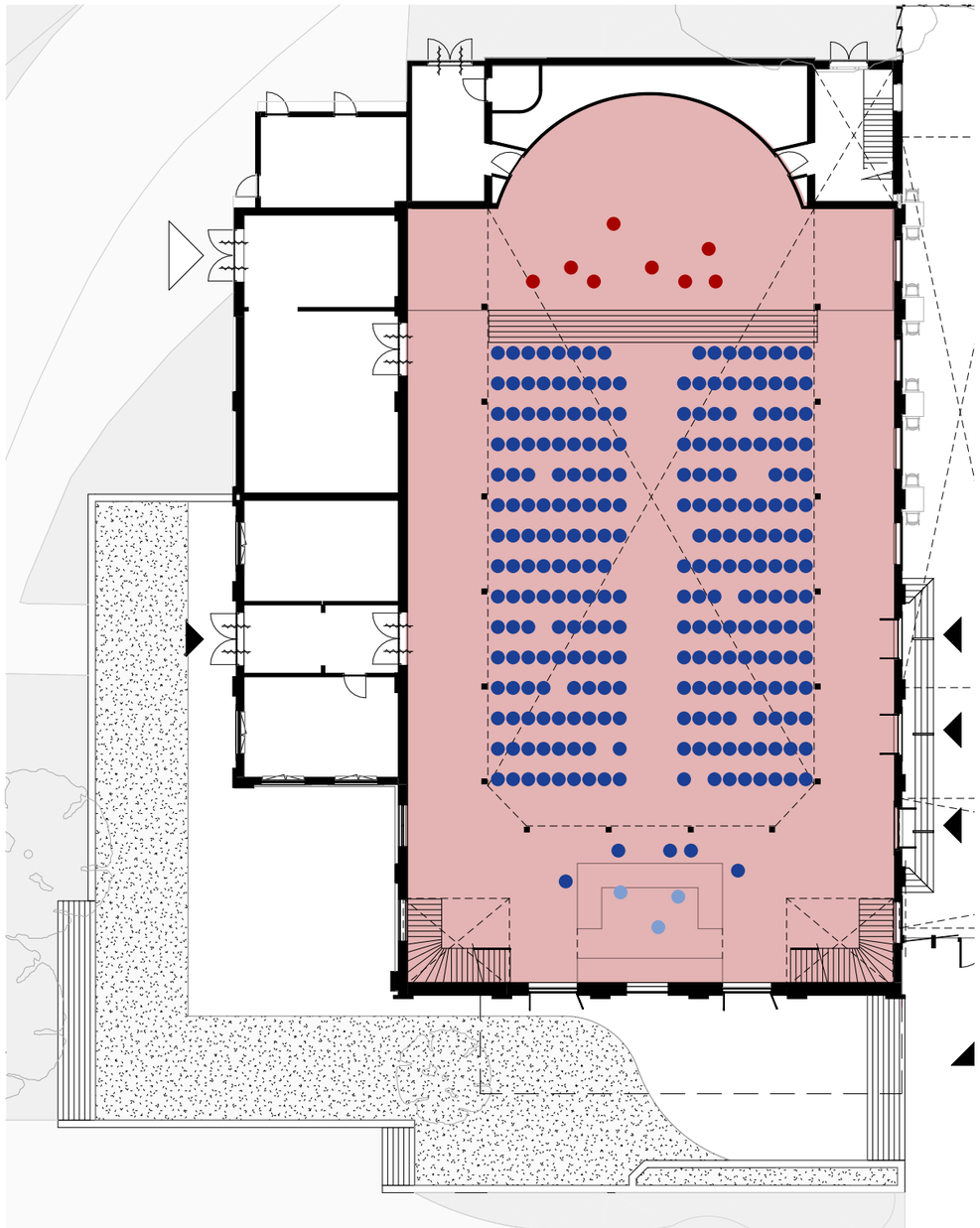

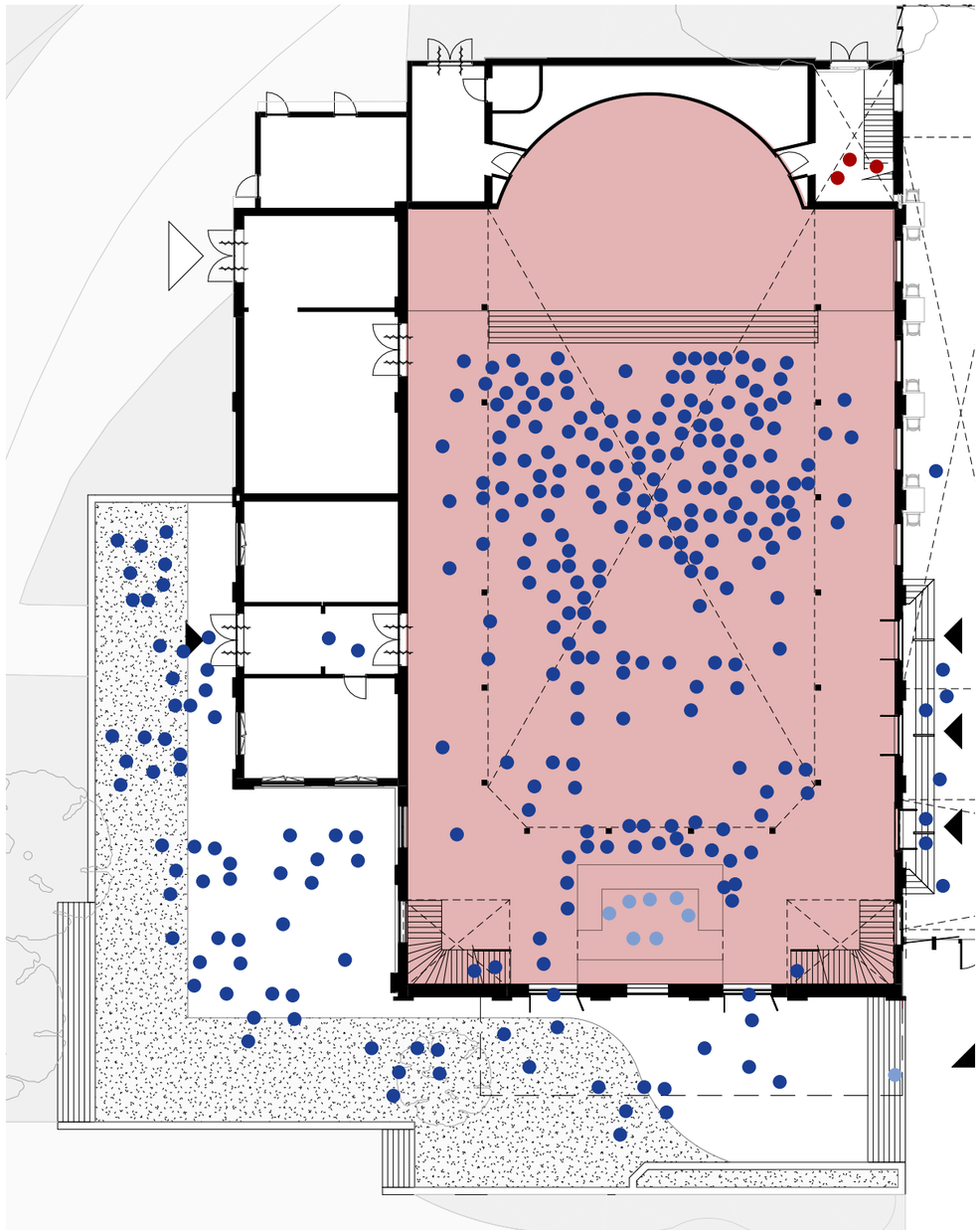

Buitensociëteit

Zitconcert

De monumentale Buitensociëteit biedt tijdens een zitconcert plaats aan 650 personen. De bar bevindt zich onder het balkon, tegenover het podium

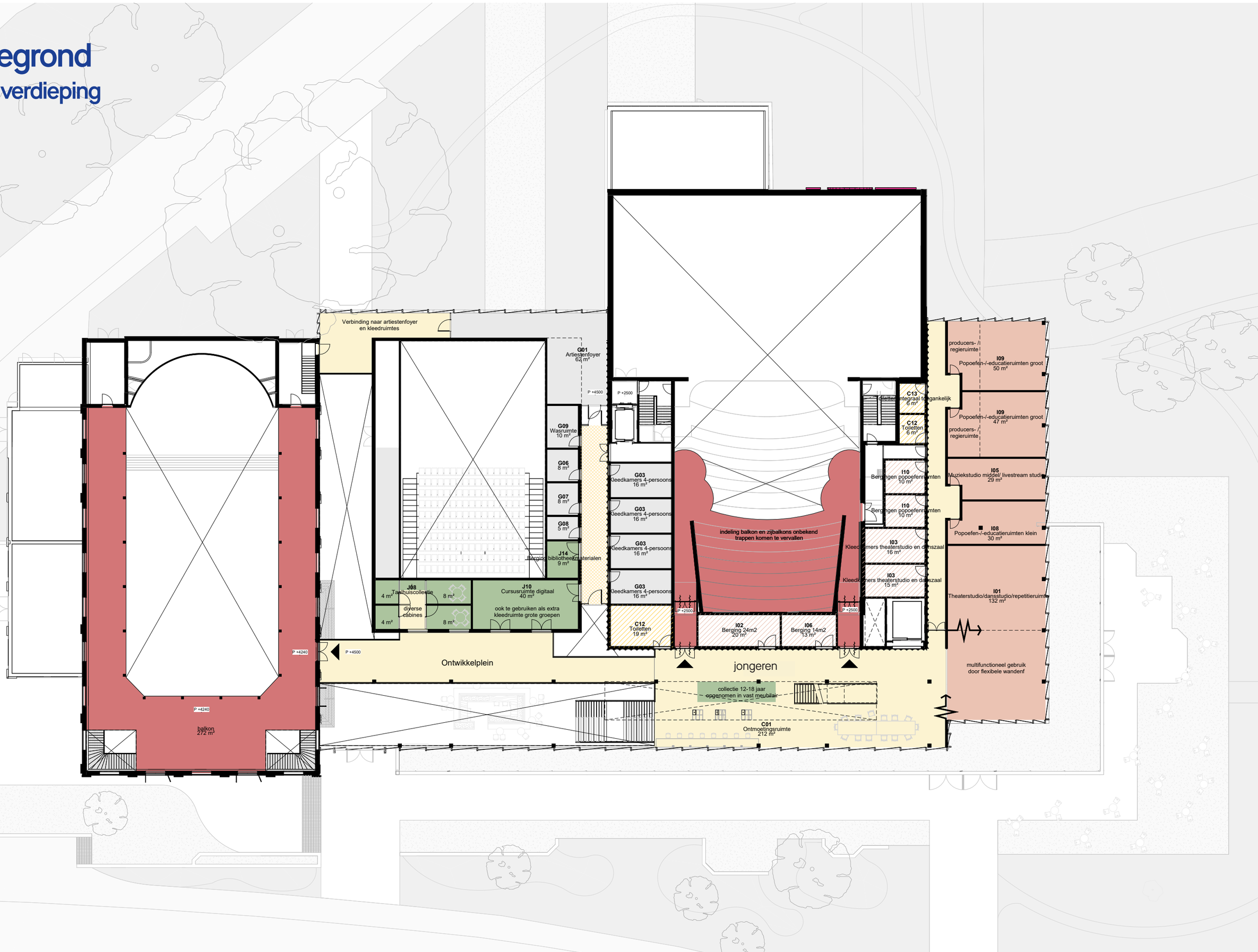

Popconcert

Bij staande evenementen, zoals popconcerten, is er ruimte voor 1.050 staplaatsen. Het aangrenzende terras en de foyer dienen als uitloopruimte

Plattegrond

Eerste verdieping

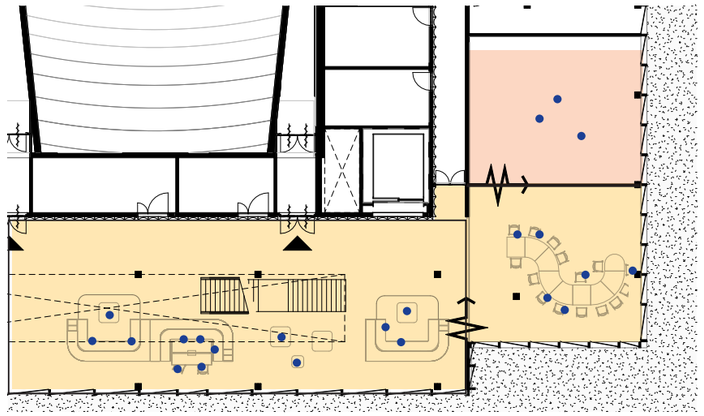

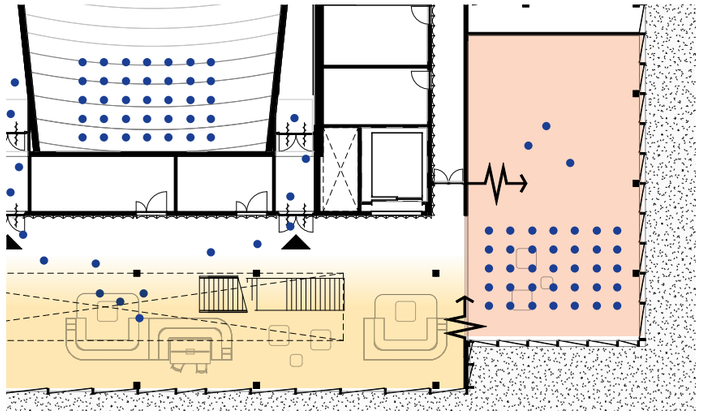
Jongeren

Eerste verdieping

Links: Overdag: De jongerenbieb is gekoppeld aan een cluster van studio's die voornamelijk door jongeren worden gebruikt: popoefenruimtes en de livestream studio.
Als de dansstudio niet volledig in gebruik is kan deze worden gebruikt door de jongeren.

Rechts: Evenement: Dansstudio afgesloten voor evenement. Evenement in de grote zaal.

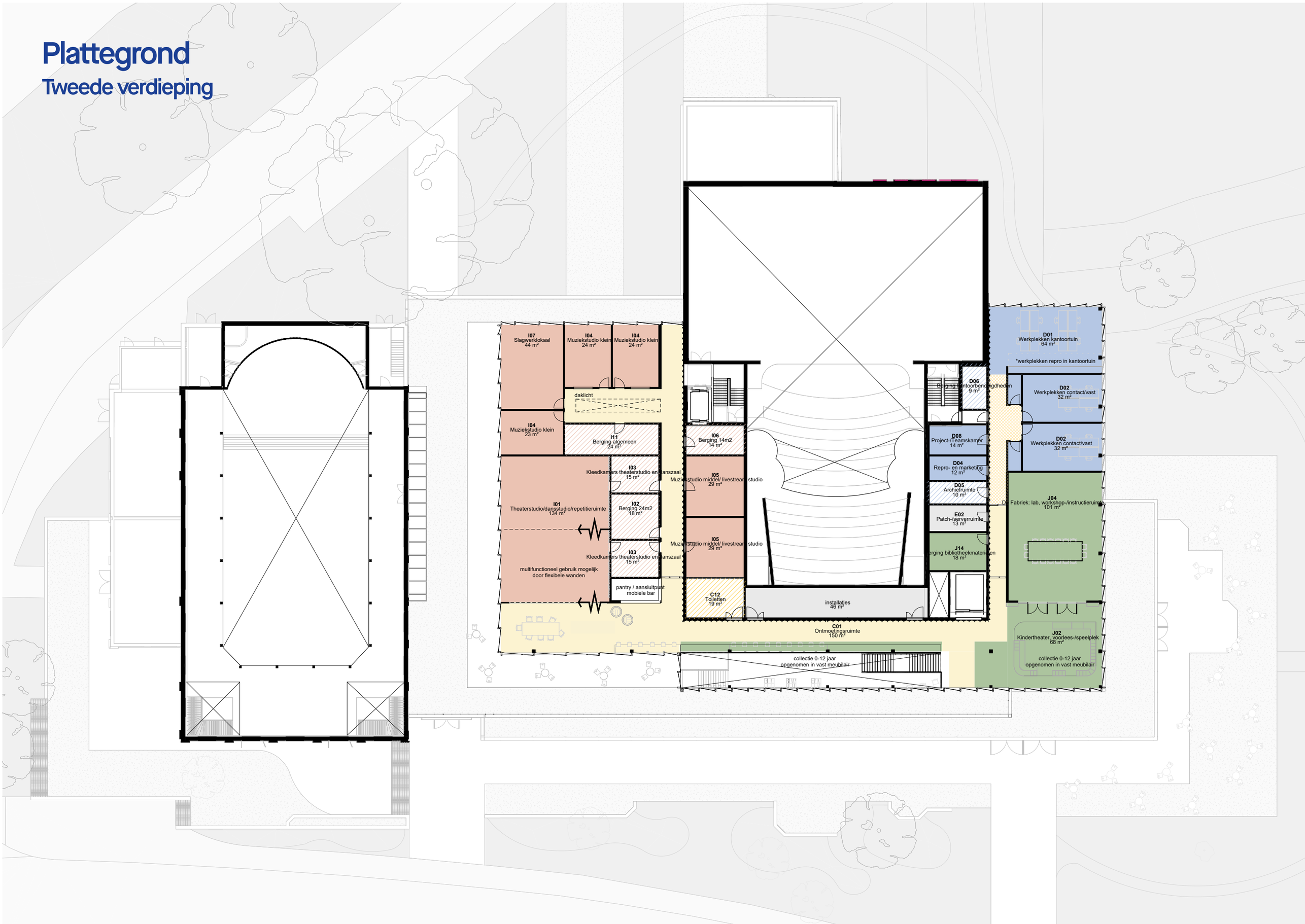
Ontwikkelplein

Eerste verdieping

Plattegrond

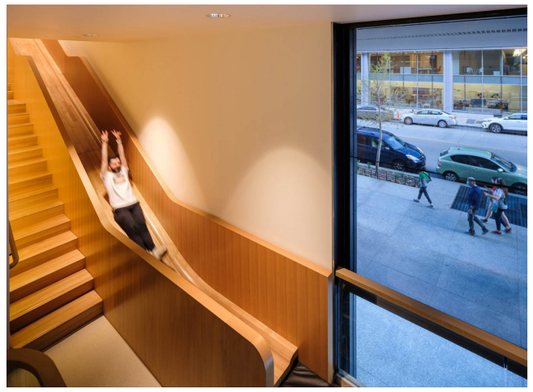
Tweede verdieping

Kinderen

Tweede verdieping

De kinderbibliotheek bevindt zich op de tweede verdieping en is gekoppeld aan de Fabriek. Naast de kinderbibliotheek bevinden zich de kantoren van de medewerkers van het Hanzehuis en werkplekken voor ouders. De kinderbibliotheek bevindt zich direct naast de lift.

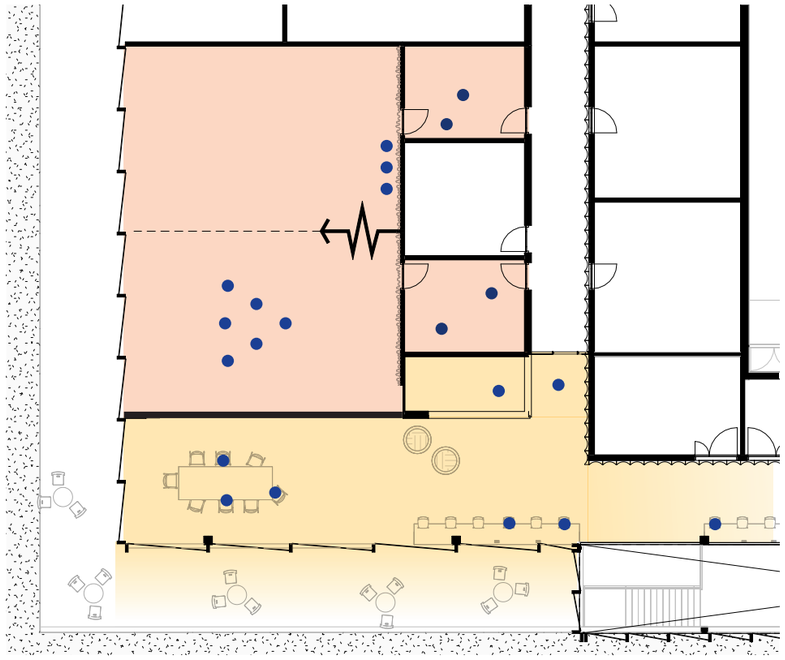

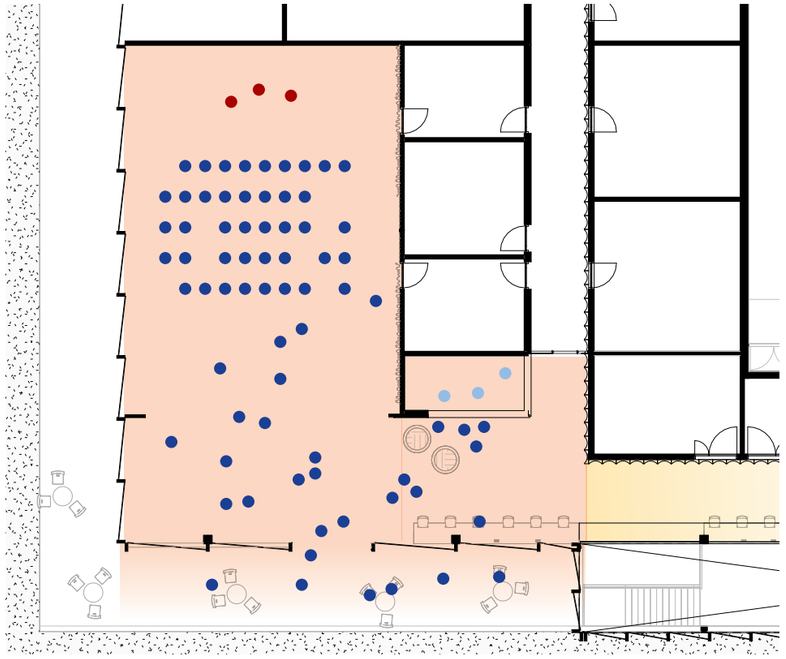
Theater-/dans-/muziekstudio

Tweede verdieping

Overdag

studio in gebruik entree via kleedkamers
voorruimte als ontmoetingsgebied

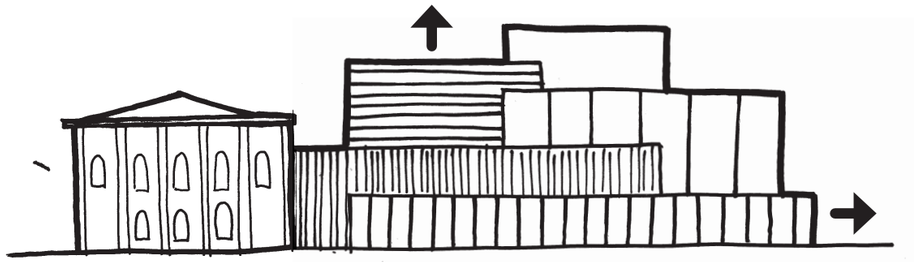

Evenement

theaterstudio en voorruimte in gebruik als event space

Architectuur

Context gerelateerd

“De getrapte gevel zorgt voor een menselijke schaal aan de Coehoornsingel en het park. De detaillering en balans tussen horizontaliteit en verticaliteit zijn geïnspireerd op de Buitensociëteit”

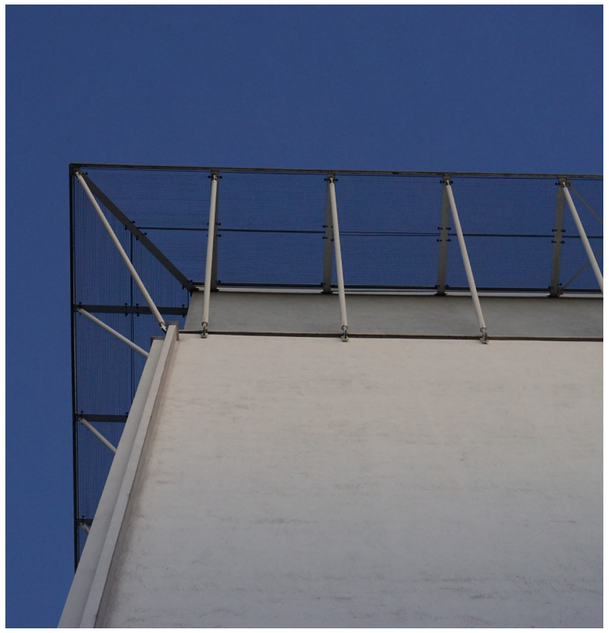
Gevel nieuwbouw

een abstract , transparant volume dat de bestaande buitensocieteit en theaterzaal verbindt

De klassieke gevel met verticale en horizontale elementen

Puur volume - abstracte gevel

Referentiebeelden

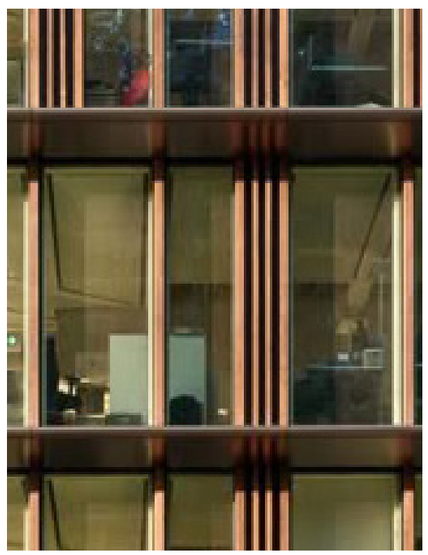
Iconische ramen

Hout en transparant

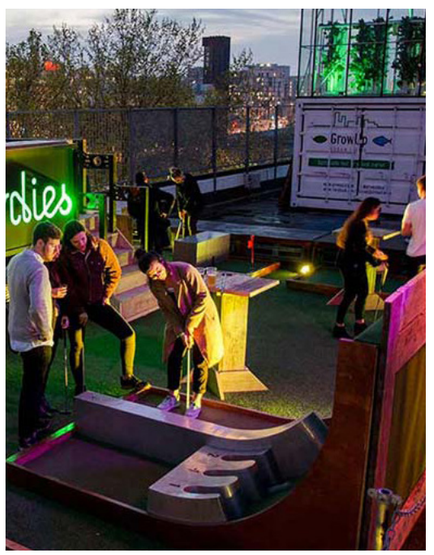
Open & gesloten

Groen terras

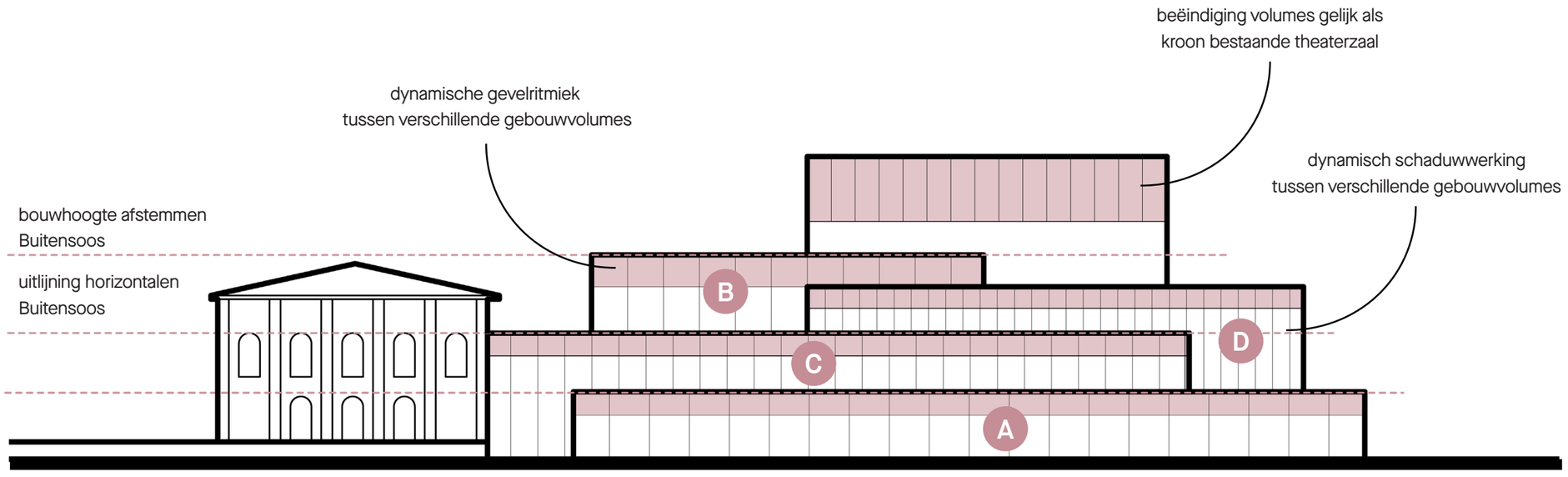

Actieve terrassen

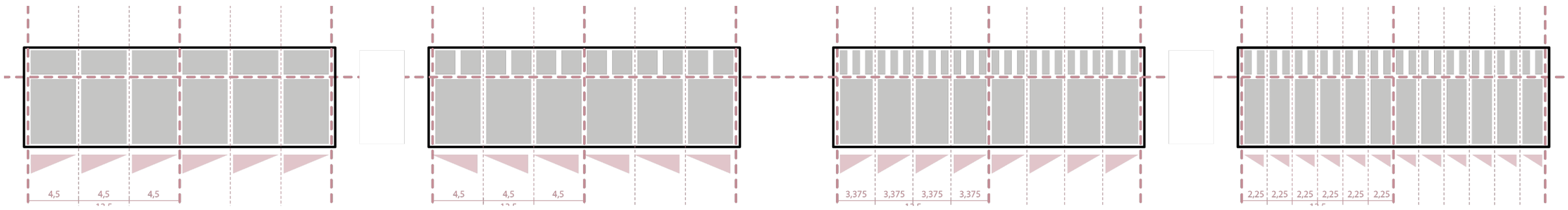

Gevel

De nieuwbouw sluit aan op de bestaande theaterzaal en Buitensociëteit

entree afleesbaar in volume

A
grote vlakken - grote kroon

B
grote vlakken - middel kroon

C
middel vlakken - kleine kroon

D
kleine vlakken - kleine kroon

TOL
TOL
TOL

mecanoo

Oude Delft 203, 2611 HD Delft, The Netherlands

Contact person
Arne Lijbers
Partner/Architect Mecanoo
+31 639 46 0408
arne.lijbers@mecanoo.nl

+31 (0)15 279 81 00
www.mecanoo.nl

27.02.2025